

Ministerie van Financiën
Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Zilverstraat 69
Postbus 340
2700 AH Zoetermeer
t +31 (0)79 3 252 252
f +31 (0)79 3 252 290
e info@bouwendnederland.nl
i www.bouwendnederland.nl

Datum: 11 mei 2022
Ons kenmerk: 2205-111649/jra
Uw kenmerk:

Behandeld door: Joep Rats
Telefoon: +31 (0)79 3 252 156
E-mail: j.rats@bouwendnederland.nl

Betreft: Btw-nultarief zonnepanelen

Geachte heer/mevrouw,

Met belangstelling hebben wij kennis genomen van het voornemen om een btw-nultarief in te voeren op de levering en installatie van zonnepanelen op of in de onmiddellijke nabijheid van woningen. Via VNO-NCW en MKB-Nederland is in reactie hierop aangegeven dat zij in het algemeen gesproken positief is over dit voorstel omdat het bijdraagt aan vereenvoudiging voor burgers en ondernemers die zonnepanelen aanschaffen en bovendien een impuls is voor investeringen in verduurzaming, maar dat er wel zorgen zijn over de gevolgen die aan het voorstel verbonden zijn voor de bouw- en ontwikkelsector. Wij verwijzen naar deze inbreng en gaan in deze brief nader in op de implicaties voor onze sector.

Onze reactie ziet met name op de (praktische) fiscale aspecten, maar we hebben ook een aantal algemene opmerkingen.

Fiscale gevolgen

Algemeen/ huidige behandeling bij levering van een nieuwbouwwoning of appartement met geïntegreerde en niet-geïntegreerde (geïndividualiseerde) zonnepanelen:

Op verzoek maken ontwikkelaars (bij geïntegreerde koop/aanneming) danwel aannemers (aanneemovereenkomsten) inzichtelijk welk bedrag er toerekenbaar is aan de levering en installatie van de zonnepanelen (inclusief eventuele rechtstreeks toerekenbare overige deelprestaties). Bij het van toepassing zijn van het 21% btw-tarief op de hele prestatie wordt niet toegekomen aan de vraag of je vanuit btw optiek de levering van (niet-)geïntegreerde panelen als separate prestatie moet beoordelen of niet. Dit is voor het inzichtelijk maken van welk deel van de aanneemsom hierop ziet btw-technisch niet noodzakelijk.

Eén of meerdere prestaties in btw zin

1. Is het Ministerie van mening dat voor de levering van een nieuwbouwwoning met niet-geïntegreerde panelen (vaak als meerwerk, soms als standaardoptie) sprake is van één of meer prestaties voor de btw? Op basis van onder meer Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden van 28 november 2017, ECLI:NL:GHARL:2017:10387 is de sector van mening dat dit voor btw doeleinden als separate prestaties moet worden gezien;

2. Indien één prestatie, zou dit leiden tot de conclusie dat uit de gehele koop/aanneemsom (V.O.N) 21% btw verschuldigd is? Hoewel de sector het hier btw technisch niet mee eens is (zie punt 1) is het vanuit de bouwsector wenselijk dat dit eventuele standpunt ook duidelijk gecommuniceerd wordt door het Ministerie in het verdere wetgevingstraject;
3. Indien het Ministerie van mening is dat dit vanuit btw-optiek kwalificeert als meer dan één prestatie (en dat is op basis van rechtspraak het uitgangspunt van de sector) zijn de volgende vragen en punten van belang:

Afbakening deel koop/aanneemsom toerekenbaar aan panelen in installatie

4. Graag verneemt de sector welk deel van de koop/aanneemsom naar de mening van het Ministerie hieraan dient te worden toegerekend. Alleen de kostprijs panelen en installatie of ook de opslag voor algemene kosten, winst en risico? Valt de levering van omvormers ook onder het nultarief indien en voor zover deze samen met de zonnepanelen worden geleverd? Idem voor power optimizers (t.b.v. schakeling panelen), de voor de panelen noodzakelijke groepen, de uitsluitend voor de panelen benodigde verzwarende maatregelen van het dak en het bevestigingsmateriaal? We merken op dat dit nu op offertes (ook richting particulieren) vaak apart wordt gespecificeerd en dat de btw hierover op dit moment wordt teruggegeven aan de "zonnepaneel btw ondernemer".
5. De huidige model-aanneemovereenkomsten (bijvoorbeeld Woningborg/SWK) kennen geen standaard "termijn" zonnepanelen. Afhankelijk van het standaard zijn van panelen in een project danwel het zijn van een kopersoptie wordt hiervoor bij een termijn aangesloten (bijvoorbeeld "casco gereed" maar ook de termijn "kopersopties"). Ofwel dit en het tijdstip van facturatie van de termijn waarbij de panelen zijn inbegrepen is verschillend in de praktijk om niet-fiscale redenen. Kan de sector aan blijven sluiten met betrekking tot het moment van verschuldigdheid (van 0%) bij de huidige praktijk, dus op het moment dat de termijn aan de koper in rekening wordt gebracht?
6. Beoogde ingangsdatum is 1 januari 2023. Dit betekent voor woningen met niet-geïntegreerde panelen die in aanbouw zijn op deze datum dat het moment van de toepassing van het nultarief dient te worden beoordeeld (zie ook punt 5 hierboven). Zeker gezien de V.O.N-prijzen is er behoefte aan duidelijke overgangswetgeving voor lopende projecten. De sector merkt op dat bij nieuwbouw met V.O.N (dus inclusief belastingen) wordt gewerkt, waardoor voor kopers (bij aankoop) in beginsel niet inzichtelijk is welk deel ziet op 21% en welk deel ziet op 0%. B2C is facturatie niet verplicht, maar dit gebeurt in de praktijk wel vaak bij het vervallen van aanneemtermijnen. De consument zal een korting verwachten en heeft hier op basis van artikel 53 van de Wet op de omzetbelasting recht op. De sector wil onduidelijkheid en discussie voorkomen. Het is onwenselijk om bij woningen rond ingangsdatum wijziging aan kopers een korting te moeten verlenen van 21% over de zonnepanelen terwijl de afdracht 21% betreft.

De periode tussen het sluiten van een koop (aannemings-)overeenkomst en de daadwerkelijke realisatie is lang. De sector heeft hier dus niet op kunnen anticiperen in contracten die in uitvoering zijn rond de ingangsdatum. We verwijzen naar het Besluit van 22 december 2017 nr. 2017-16288, Staatscourant 2017 en de toelichting bij (inmiddels vervallen) Post b.21 onder punt 5 tot en met 7. Vanuit de sector is overgangsbeleid dat aansluit bij de in deze brief toegelichte feiten en omstandigheden zeer gewenst. We gaan hierover graag in overleg.

7. Stel dat onze bouwbedrijven de opdracht hebben gekregen om een bestaand appartementencomplex of een rijtje bestaande huurwoningen te verduurzamen voor – stel - € 25.000 per woning exclusief btw bestaande uit

bijvoorbeeld isolatiewerkzaamheden en het plaatsen van zonnepanelen. Moet/kan zo'n opdracht dan worden 'opgeknipt' in deelopdrachten om het 0% tarief voor zonnepanelen te kunnen toepassen in de offerte of is de eigen administratie van het bouwbedrijf toereikend?

Woningen en bewijslast

8. Aan- of nabij woningen: bij appartementsgebouwen worden soms ook panelen aangebracht op naastgelegen gebouwen/parkeergarages op andere percelen omdat er niet genoeg ruimte op het dak (van met name appartementengebouwen) is. Wanneer dit aanbrengen rechtstreeks verband houdt met de woningen, omdat deze nodig is om aan de opgelegde EPC norm te voldoen, vallen deze panelen en installaties dan ook onder de post?
9. Geldt voor een appartementengebouw met een commerciële plint hetzelfde als in de toelichting bij Tabel 1 b8 opgenomen over woon/winkelpanden? Hoe moeten we omgaan met de situatie waarbij de panelen op het dak van een appartementengebouw worden aangebracht waarbij de appartementen niet naar 1 afnemer (belegger of woningcorporatie) gaan, maar naar verschillende kopers. Het dak (en de panelen) kwalificeert als algemene ruimte waarvan alle eigenaren gezamenlijk (via de VVE) eigenaar worden. Moet dan het totaalbedrag van de panelen naar rato van de verschillende koop(aanheffingen) uitgesplitst worden? Inclusief die van de commerciële plint?
10. Bij nieuwbouwprojecten is de keten omtrent levering en installatie vaak een aantal partijen lang. Leverancier, installateur, onderaannemer, aannemer, ontwikkelaar, koper (belegger of particulier). Daarbij worden in beginsel gezien aansprakelijkheid de zonnepanelen door de keten heen meegeleverd. De eerste schakels in de keten zullen niet altijd op de hoogte zijn of kunnen controleren/bewijzen of er sprake is van panelen voor woningen of andersoortige gebouwen. Hier ziet de sector een onwenselijk risico op zogenoemde "artikel 37 btw" ontstaan. Graag gaat de sector in overleg over (minimaal) ontlastend bewijs voor de keten. Dit speelt vooral in de schakel waar "algemene inkoop" (tegen 21%) omslaat naar "toerekenbaar aan levering ten behoeve van een woning".
11. Hoe kan de leverancier die uitsluitend zonnepanelen levert (en niet installeert, dus niet het fysieke object kan controleren op kwalificatie woning) het 0%-tarief aantonen? Dit speelt bijvoorbeeld ook bij grote partijen panelen die door installateurs worden ingekocht waar de bestemming op het moment van inkoop nog niet vast staat. Kan hier het 21%-tarief worden gehanteerd en kan worden bevestigd dat hier geen "artikel 37 btw" wordt nagegeven bij de installateurs en andere ketenpartners (de volgende schakels in de B2B keten)? Het is vanzelfsprekend zeer onwenselijk om steeds achteraf nadat de bestemming van panelen duidelijk is geworden (woning of niet) om creditfacturen te moeten verzoeken. Dit zou ondervangen kunnen worden met het alleen toepassen van het 0% tarief aan de uiteindelijke afnemer.

Geïntegreerde panelen

12. Graag ontvangt de sector de expliciete bevestiging dat de huidige (spel)regels omtrent geïntegreerde panelen (en dus de mogelijkheid voor particulieren om zich als btw-ondernemer te registreren) blijft bestaan.

Algemeen - Belemmering innovatieve ontwikkelingen

Alhoewel het wetsvoorstel sympathiek lijkt, willen wij een kritische kanttekening plaatsen betreffende de esthetische keerzijde ervan. Het 0%-tarief geldt niet voor in dakpannen of gevelmateriaal geïntegreerde zonnepanelen (dubbelfunctie). Dat ontmoedigt daardoor innovatieve ontwikkelingen op dat vlak. En dat terwijl er juist veel discussie is over het esthetische aspect van zonnepanelen. Er zijn welstandcommissies die geen vergunning afgeven voor 'klassieke' zonnepanelen. Producten met dubbelfunctie zou men daarom parallel ook kunnen sponsoren, bijvoorbeeld d.m.v. subsidie.

Tot slot

Koninklijke Bouwend Nederland juicht iedere vereenvoudiging van het fiscale regime toe, maar heeft moeite met het verschuiven van de administratieve verwerking richting de keten. Het economisch effect van de voorgestelde maatregel lijkt gering, omdat het tarief van 0% hoofdzakelijk van toepassing is in situaties waarin nu recht bestaat op aftrek van btw. In beide gevallen is er dus geen sprake van "btw-kosten". Waar dit nu administratief wordt verwerkt in een proces tussen de Belastingdienst en de particulier die investeert in zonnepanelen zal op basis van het voorstel, zoals hierboven mede beschreven er een behoorlijke administratieve last ontstaan in de keten. In de bouwsector - en specifiek de deelmarkt van zonnepanelen - bestaat de keten al gauw uit meerdere schakels, die ieder op hun beurt worden geconfronteerd met administratieve handelingen in het kader van het op juiste wijze uitvoeren van deze wijziging. Dit betreft onder andere maar niet uitsluitend het aanpassen van ERP systemen en het verzamelen van informatie over de "eindbestemming" van de panelen voor de beoordeling welk btw tarief van toepassing is.

Hierboven hebben wij willen uiteenzetten dat voorgenomen wijziging – zonder nadere maatregelen of toelichting - tot onduidelijkheden, praktische bezwaren, een administratieve lastenverzwaring en zelfs financiële risico's voor de bouw- en ontwikkelsector leidt. Het is wat ons betreft zeer wenselijk die punten te adresseren voordat het voorstel wordt ingediend. Dat kan bijvoorbeeld door antwoord op gestelde vragen te publiceren en door het voorstel op punten nog te verduidelijken of aan te passen.

Onze reactie is afgestemd met VNO-NCW en MKB-Nederland; gezien de potentiële impact voor onze sector zouden wij graag in gezamenlijkheid met het ministerie om tafel gaan om de praktische problemen en mogelijke oplossingen voor de sector te bespreken en met u te verkennen of er wellicht in sommige gevallen overgangsrecht nodig is.

Met vriendelijke groet,
Koninklijke Bouwend Nederland

Joep Rats
Directeur Beleid & Vereniging